

Vzdělávání pro lékaře a adiktology – zpráva ze vzdělávacího semináře

Jaroslav Šejvl

e-mail | jaroslav.sejvl@lf1.cuni.cz

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

SCAN, z. s., společně s Klinikou adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze ve spolupráci se společnostmi Remedis, s. r. o., AbbVie, s. r. o. a Swixx Biopharma, s. r. o., uspořádal dne 24. května 2023 celodenní vzdělávací seminář pro lékaře a adiktology, kteří pracují ve Vězeňské službě ČR.

Seminář se věnoval tématu substituce, léčby pacientů závislých na opioidech a léčby VHC a dalších krví přenosných infekčních onemocnění ve věznicích. Seminář se konal ve velkém zasedacím sále na děkanátu 1. LF UK. Úvodní slovo přednesl prim. MUDr. Petr Popov, MHA, který všechny posluchače přivítal, krátce se zmínil o významu léčby hepatitid a o zásadním významu substitučních programů, které nejsou určeny pouze pro závislé, ale svůj přínos mají i pro bezpečí a stabilizaci péče v celém vězeňském systému.

Petr Popov

První referát přednesla doc. MUDr. Laura Krekulová, Ph.D., která se zevrubně věnovala problematice prevence, diagnostiky a léčby virové hepatitidy (HCV) ve výkonu trestu odnětí svobody. V úvodu popsala HCV genom, nekódující i kódující oblast tohoto genomu. Věnovala se stručně problematice strukturálních a nestrukturálních virových proteinů, replikačnímu cyklu viru hepatitidy C, genetické variabilitě a klasifikaci genotypů. Samostatná část přednášky byla věnována i otázkám eliminačních strategií

v kontextu užívání návykových látek ve specifickém prostředí – ve výkonu trestu odnětí svobody.

Laura Krekulová

Následoval referát MUDr. Vratislava Řeháka, který posluchačům představil jednotlivé modely péče o pacienty s HCV infekcí ve výkonu trestu odnětí svobody. Zaměřil se na multidisciplinární model péče o adiktologické pacienty, průniky hepatologické a adiktologické péče. Neopomněl ani zmínit otázku a význam substituční péče a specifika multidisciplinárního přístupu. Závěr přednášky věnoval představení modelu komplexní péče, která je klíčem k léčbě a eliminaci dalšího chronického rozvoje HCV.

Vratislav Řehák

Miroslava Mašlániiová

Po krátké pauze následoval odpolední blok, rozdělený na tři na sebe navazující části. Celý blok přednášela MUDr. Miroslava Mašlániiová. Přednášející se věnovala širokému spektru témat, která souvisí s opiátovou závislostí a její léčbou. Nejdříve se věnovala úvodu do problematiky závislosti, a to zejména s ohledem na bio-psycho-sociální model a prediktory závislosti (biologické, psychologické, psychosociální, neurobiologické a sociální faktory, spiritualita a její paradigmata). Dále následovalo stručné nastínění epidemiologie závislosti na opiátech a aktuální situace v České republice, a to včetně situace ve vězeňství. Poslední část bloku byla věnována specificky závislosti na opiátech, specifikům této závislosti a možnostem cílené léčby, a to včetně substituční léčby. Přednášející se na počátku třetího bloku věnovala cílům a typům substituční léčby. Představila vstupní podmínky, které musí být obligatorně splněny, aby mohl být pacient indikován pro substituční léčbu, a vyjmenovala indikátory podporující přednostní zařazení do této léčby. Vymezila mantinely substituční léčby, které jsou úzce propojeny s terapeutickým kontaktem v rámci poskytování substituční léčby (stanovení léčebného plánu, informace o farmakologické léčbě, závazek pacienta k dodržování léčebného režimu a poučení o rizicích). Dále se věnovala postupu při stanovení dávky substituční látky, postupu v její udržovací a závěrečné fázi. Zmíněny byly rovněž kontraindikace a relativní kontraindikace pro substituční léčbu a specifický postup ve věznicích. Přednášející představila i jednotlivé preparáty, které jsou v rámci substituční léčby dostupné. Závěr byl věnován kazuistice.

I přesto, že byl seminář primárně určen pro lékaře a adiktology, zastoupeni zde byli i profesionálové jiných odborností – sociální pracovníci, studenti postgraduálního studia 1. LF UK a střední zdravotnický personál.

Na závěr mi dovoluňte poděkovat zejména společnostem AbbVie, s. r. o. a Swixx Biopharma, s. r. o., díky jejichž podpoře jsme mohli seminář realizovat. Děkujeme rovněž všem přednášejícím za jejich erudované přednášky.